

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Bogdan Nica,
Manager al Spitalului Județean de Urgență Ploiești
Municipiul Ploiești, str. Găgeni, nr. 100, jud. Prahova

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. ...2447/..... 5. FEB. 2021

RECOMANDARE

Nr. 15 din 5. FEB. 2021

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în data de 3 decembrie 2020, ca urmare a publicării în presă (<https://observatornews.ro>) a unui articol sub titlul "*Drama rudelor care nu mai știu nimic de pacienții internați cu noul coronavirus*", reportaj în care au fost expuse aspecte referitoare la modul în care se asigură informarea rudelor pacienților internați cu Covid-19 la Spitalul Județean de Urgență Ploiești subliniindu-se cazul unei paciente despre al cărei deces fiul a aflat după ce a telefonat în repetate rânduri, nefiind informat în prealabil de personalul medico-social din spital, fiind expuse și aspecte privitoare la condițiile de depozitare a corpurilor persoanelor decedate suspecte/confirmate cu coronavirus SARS-CoV2.

Pentru clarificarea tuturor aspectelor prezentate în presă, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unor demersuri scrise la Spitalul Județean de Urgență Ploiești și la Direcția de Sănătate Publică Prahova, demersurile fiind realizate de către Biroul Teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului.

În urma demersurilor efectuate la instituțiile anterior menționate, din informațiile și documentele puse la dispoziție de către acestea, s-au reținut următoarele:

Spitalul Județean de Urgență Ploiești, prin adresa nr. 4116/27.01.2021, ne-a comunicat:

La nivelul unității medicale s-a efectuat o anchetă internă cu privire la pacienta despre care se face vorbire în articolul de presă. Pacienta a fost tratată conform protocolului existent la acel moment, starea generală s-a agravat pe parcursul internării, ulterior, în urma unui stop cardio-respirator decedând.

Referitor la comunicarea telefonică a pacienților internați cu aparținătorii, această legătură se menține în majoritatea cazurilor prin intermediul telefonului mobil, cu condiția ca pacientul să fie cooperant din punct de vedere medical.

În privința informării aparținătorilor despre starea de sănătate și despre tratamentul aplicat pacienților internați în orice secție a spitalului, la nivelul Unității de Primiri Urgențe există o procedură de lucru privind informarea aparținătorilor pentru pacienții care staționează în U.P.U, la nivelul celorlalte secții comunicarea realizându-se doar de către medicul curant către aparținător, la solicitarea telefonică a acestuia din urmă, având în vedere situația epidemiologică actuală (neexistând o procedură de lucru și pentru celelalte secții ale spitalului, cu excepția UPU).

În cazul pacientei la care face referire articolul de presă, în urma declarației medicului șef de secție s-a reținut faptul că, pe tot parcursul internării, familia pacientei a fost constant informată cu privire la evoluția simptomatologiei pentru pacienta respectivă. Cu privire la decesul acesteia, familia a fost înștiințată pe numărul de telefon mobil al fiului pacientei.

Referitor la externarea pacientului decedat suspect/confirmat cu coronavirus SARS-CoV2, Spitalul Județean de Urgență Ploiești a întocmit "**Procedura Operațională privind**

Externarea Pacientului Decedat Suspect/Confirmat cu Coronavirus SARS-CoV2” (cod POMD 158), procedură care se respectă.

Depozitarea persoanelor decedate confirmate cu coronavirus SARS-CoV2 se realizează cu respectarea normelor igienico-sanitare, dar și cu respectarea demnității umane conform Ordinului nr. 570 din 6 aprilie 2020 privind modificarea Ordinului ministrului sănătății nr. 436/2020 pentru aprobarea Protocolului specific privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus (SARS-CoV2).

Conducerea Spitalului Județean de Urgență Ploiești a conchis faptul că unitatea, prin secțiile implicate, a respectat în totalitate procedurile epidemiologice, protocoalele și procedurile stabilite în privința coordonării și monitorizării activității de intervenție în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv protocoalele și procedurile în privința actului medical și a modului de comunicare cu aparținătorii, iar acolo unde apar sincope în realizarea comunicării cu aparținătorii se vor întreprinde măsurile necesare pentru ca acestea să fie diminuate.

Direcția de Sănătate Publică Prahova, prin adresa nr. 50489/28.12.2020, ne-a precizat:

La nivelul Spitalului Județean de Urgență Ploiești există o Procedură de lucru privind informarea aparținătorilor pentru pacientul care staționează în UPU, procedură care a fost difuzată și implementată conform proceselor verbale încheiate în data de 2.04.2019. **Nu există o procedură operațională privind informarea aparținătorilor despre starea de sănătate a pacienților internați, pentru toate secțiile.** Informarea aparținătorilor privind evoluția pacientului aflat la Unitatea de Primiri Urgențe se realizează de către asistentul social, iar la nivelul secțiilor de către cadrele medicale. În cazul pacientei respective, conform declarațiilor medicului curant, pe tot parcursul internării acesteia, familia a fost constant informată cu privire la evoluția stării sale de sănătate, familia fiind informată despre decesul pacientei la numărul de contact al fiului acesteia.

La nivelul acestei unități sanitare există **Procedura operațională privind externarea pacientului decedat suspect/confirmat cu noul coronavirus SARS CoV-2 (Cod POMD158/15.06.2020).** Aceasta nu a fost revizuită urmare a modificărilor survenite în dotarea și organizarea Serviciului de anatomie patologică (amplasare și utilizare containere exterioare pentru depozitarea temporară a decedaților pozitivi cu noul coronavirus SARS CoV -2).

La momentul verificărilor, persoanele decedate suspecte/confirmate cu noul coronavirus SARS CoV-2 erau depozitate temporar până la identificare și eliberare către aparținători, în 3 containere amplasate în curtea unității, fapt generat de structura existentă a Serviciului de anatomie patologică care nu permite depozitarea acestora în frigidera cu posturi separate, așa cum prevede legislația actuală.

Având în vedere **neremedierea în totalitate a recomandărilor anterioare formulate, în data de 17.09.2020, de reprezentanții Direcției de Sănătate Publică Prahova care au vizat amenajarea corespunzătoare a spațiului destinat depozitării temporare a persoanelor decedate din cauza infecției cu virusul SARS CoV-2 și eliberarea acestora în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a fost aplicată unității sanitare o sancțiune contravențională conform O.G. nr. 2/2001.**

Față de toate aceste aspecte, se pot formula următoarele CONCLUZII:

În privința întocmirii unei proceduri operaționale privind informarea aparținătorilor despre starea de sănătate a pacientului internat pentru toate secțiile, în cadrul dosarului înregistrat la Biroul Teritorial Ploiești sub nr. 750/2020 (sesizare din oficiu) **s-a emis Recomandarea Avocatului Poporului nr. 5/20.01.2021** având acest obiect, recomandarea aflându-se în cadrul termenului de însușire de către conducerea Spitalului Județean de Urgență Ploiești.

Din analiza documentelor ce ne-au fost puse la dispoziție reiese faptul că la nivelul Spitalului Județean de Urgență Ploiești **există elaborată, în data de 15.06.2020, Procedura Operațională privind externarea pacientului decedat suspect/confirmat cu coronavirus SARS-CoV2 (Cod POMD-158),** pe exemplarul transmis, în lista de difuzare și luare la cunoștință a procedurii în scopul aplicării acesteia neexistând decât o singură semnătură (din data de 16.06.2020 a directorului medical) dintr-un total de 77 persoane.

Din conținutul Procedurii Operaționale privind externarea pacientului decedat suspect/confirmat cu coronavirus SARS-CoV2 (Cod POMD-158), la punctul 9 Mod de aplicare a procedurii, subpunct 9.2.4 Admiterea decedatului în morgă reținem **”Corpul decedatului va fi așezat**

în frigider de către brancardierii care au transportat decedatul la prosectura spitalului. Se va căuta un spațiu separat față de restul corpurilor care se va dezinfecta după fiecare prezentare de deces prin infecție cu Coronavirus-SARS-CoV2”.

Conform Ordinului nr. 570/2020 privind modificarea Ordinului nr. 436/2020 pentru aprobarea Protocolului specific privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus **”Cadavrul va fi depus în frigider la morga spitalului/instituției de medicină legală în așteptarea derulării procedurilor specifice medicinei legale sau anatomiei patologice, respectiv a procedurilor de identificare. În situația în care nu există frigider cu posturi separate, se va identifica un spațiu separat față de restul cadavrelor, care se va dezinfecta după fiecare prezentare. Transportul cadavrului către morgă de la nivelul secției din unitatea sanitară în care s-a produs decesul se face în sac închis ermetic. Liftul și targa prin care a fost asigurat transportul cadavrului din secția unității sanitare până la frigiderul din morgă vor fi dezinfectate cu produse biocide de tip TP2 (de suprafețe).”**

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. d) din Hotărârea de Guvern nr. 451/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, cu modificările și completările ulterioare **”Manipularea cadavrelor în cadrul spitalelor se face după cum urmează: (...) după două ore de la deces, cadavrul este transferat la morgă de către brancardierii secției unde a decedat bolnavul și este depus în frigiderul mortuar/camera frigorifică;”**

Art. 4 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului stabilește că, **”Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza”.**

Având în vedere aceste aspecte, raportat la situația faptică existentă la Spitalul Județean de Urgență Ploiești, constatată de către inspectorii cu atribuții de control în sănătate publică din cadrul Direcției de Sănătate Publică Prahova, ținând cont de **recomandărilor anterioare formulate, în data de 17.09.2020, de reprezentanții D.S.P Prahova care au vizat amenajarea corespunzătoare a spațiului destinat depozitării temporare a persoanelor decedate din cauza infecției cu virusul SARS CoV-2 și eliberarea acestora în conformitate cu prevederile legale în vigoare, recomandări care la data reluării controlului (decembrie 2020) nu erau duse la îndeplinire, fiind aplicată și o sancțiune contravențională conform Ordonanței Guvernului nr. 2/2001**, apreciem că se impune ca, în exercitarea atribuțiilor specifice, managerul Spitalului Județean de Urgență Ploiești să dispună măsuri pentru efectuarea demersurilor ce se impun în vederea organizării/amenajării corespunzătoare a spațiilor destinate depozitării temporare a persoanelor decedate din cauza infecției cu noul coronavirus, în conformitate cu dispozițiile legale anterior amintite, difuzarea Procedurii Operaționale privind externarea pacientului decedat suspect/confirmit cu coronavirus SARS-CoV2 (Cod POMD-158) către toate persoanele indicate în lista de difuzare a procedurii, implicate în punerea acesteia în aplicare și aducerea la cunoștința pacienților și a aparținătorilor a conținutului Procedurii Operaționale.

În acest context, în temeiul art. 59 din Constituția României, coroborat cu dispozițiile art. 16 și ale art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta

RECOMANDARE

Managerul Spitalului Județean de Urgență Ploiești, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va dispune măsurile legale pentru:

a) efectuarea demersurilor ce se impun în vederea organizării/amenajării corespunzătoare a spațiilor destinate depozitării temporare a persoanelor decedate din cauza infecției cu noul coronavirus, în conformitate cu dispozițiile legale anterior amintite și cu respectarea normelor igienico-sanitare, dar și a demnității umane;

b) difuzarea procedurii Procedurii Operaționale privind externarea pacientului decedat suspect/confirmit cu coronavirus SARS-CoV2 (Cod POMD-158) către toate persoanele indicate în lista de difuzare a procedurii, implicate în punerea acesteia în aplicare (fiind menționată și semnătura de luare la cunoștință a acestora, precum și data luării la cunoștință);

c) aducerea la cunoștință pacienților și a aparținătorilor a conținutului Procedurii Operaționale privind externarea pacientului decedat suspect/confirmit cu coronavirus SARS-CoV2, prin publicarea acesteia pe pagina de internet a spitalului și prin afișare la avizierul spitalului.

Managerul Spitalului Județean de Urgență Ploiești va informa, în termen de 30 zile, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești (cu sediul în municipiul Ploiești, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, județul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la toate măsurile dispuse, anexând copii ale documentelor care susțin adresa de însușire.

**Avocatul Poporului,
Renate Weber**

București, februarie 2021